

MTM:S STRATEGI 2027 OCH FRAMÅT

Ett samhälle
där all läsning
är tillgänglig

Vår vision

MTM:s vision är *ett samhälle där all läsning är tillgänglig*.

Att ge alla möjlighet att läsa är en viktig grund för ett jämlikt och demokratiskt samhälle. MTM har i uppgift att driva på samhället i denna riktning. För att vi ska nå dit behöver många aktörer hjälpas åt.

Läsning är en väg till upplevelser, kunskap, gemenskap och delaktighet. Tillgänglig läsning är när läsningen anpassas efter läsarens behov. Personer som möter läshinder, exempelvis på grund av en funktionsnedsättning eller andra lässvårigheter, har rätt att ta del av litteratur, nyheter och samhällsinformation utifrån sina förutsättningar.

Att tillgängliggöra en text kan handla om att texten går att läsa med ögonen, öronen eller fingrarna. För vissa läsare behöver texten vara skriven på lättläst svenska. Även de tjänster, gränssnitt eller läsverktyg som används behöver fungera för läsaren.

Läsning är en väg
till upplevelser,
kunskap, gemenskap
och delaktighet.

Förändringar i omvärlden

Det finns en rörelse i samhället mot universell utformning, där lagstiftning och teknikutveckling driver på för ökad digital tillgänglighet. Det leder till att fler kan ta del av litteratur, information och nyheter redan från början, utan att behöva vänta på en särskild anpassning.

Universell utformning och individuella lösningar utgör centrala delar i den nationella funktionshinderspolitiken. Behoven av individuella stöd och lösningar kommer kvarstå under lång tid framöver i de fall marknadens tillgänglighet inte räcker till.

Läsarbeteenden förändras till följd av digitalisering och teknikutveckling. Medieformaten och läspraktikerna blir alltmer individualiserade. Den digitala läsningen underlättar för många personer som möter läshinder, men skapar samtidigt nya hinder för den som lever i digitalt utanförskap.

På litteraturområdet pågår en utveckling driven av den nya tillgänglighetslagen. Utvecklingen ställer nya krav på branschen och förändrar förutsättningarna för biblioteken som får ett större ansvar för att köpa in och förmedla e-böcker till läsarna.

För MTM:s läsare innebär förändringen att produktion, distribution och förmedling av tillgänglig litteratur sprids ut på fler aktörer. Tidigare har böcker som mött läsarnas behov av tillgänglighet mestadels kunnat hittas via Legimus.

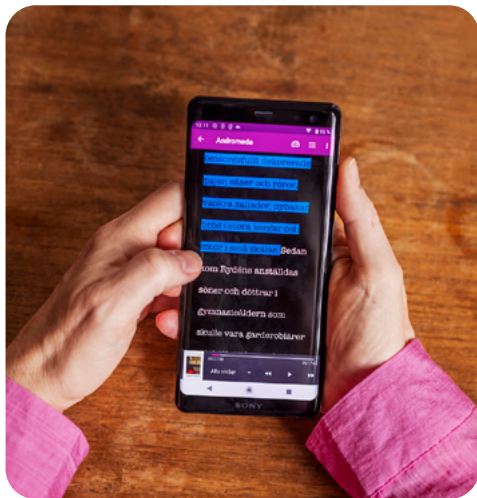
Så länge det inte finns en samlad nationell infrastruktur för digitala böcker kommer läsarna behöva navigera i ett mer splittrat landskap, med olika bibliotekstjänster och läsprogram, för att få åtkomst till böckerna.

Digital läsning
underlättar för
många, men skapar
samtidigt nya hinder.

Nyhetsläsningen i Sverige ligger på en hög och jämn nivå, men har skiftat från tryckta medier till digitala. Samtidigt har förutsättningarna för mediebranschen förändrats då traditionella affärsmodeller har utmanats och många tidningar har samlats i ett fåtal koncerner. Personer som möter läshinder har ofta svårt att ta del av textbaserade nyheter. Även om det går att ta del av nyheter via tv och radio finns en risk att många medborgare går miste om en stor del av nyhetsrapporteringen.

Behovet av pålitlig samhällsinformation är större än på länge, i tider av oro, kris och krig. För personer som möter läshinder är det svårt att överblicka och navigera i den stora mängd information som flödar i digitala kanaler. Det är avgörande att myndigheter, regioner och kommuner har förmåga att nå ut med samhällsinformation på ett sätt som gör att alla invånare kan läsa och förstå den.

MTM:s roll i samhället

Som kunskapscentrum för tillgängliga medier, och i vårt uppdrag att vara tillsynsmyndighet för e-bokstjänster, bidrar vi till att fler aktörer tar ansvar för tillgänglighet. Målet är att det ska finnas en större variation av tillgängliga format och tjänster, som möjliggör olika sätt att läsa på.

Om strategin

MTM:s strategi beskriver myndighetens riktning för att fortsätta vara relevant och skapa värde för våra målgrupper i framtiden. Strategin ska ta oss mot vår vision: ett samhälle där all läsning är tillgänglig.

Strategin gäller från 2027 och har inget slutdatum. Den är kortfattad och översiktlig. Strategin förverkligas genom konkreta mål och aktiviteter i den årliga verksamhetsplanen.

För att vi ska vara framgångsrika behöver vi arbeta långsiktigt, men också vara flexibla och kunna ställa om snabbt vid behov. Därför ser vi regelbundet över strategin, både utifrån förändringar i omvärlden och utifrån lärdomar och insikter från det pågående arbetet. När det behövs justerar vi riktningen.

Strategin är indelad i tre avsnitt som speglar portalparagrafen i MTM:s instruktion:

- ▶ Litteratur
- ▶ Nyheter
- ▶ Samhällsinformation

STRATEGISK INRIKTNING

LITTERATUR

MTM ska vara en drivande kraft i ekosystemet för tillgänglig läsning, för att ge alla **likvärdig tillgång till litteratur.**

Vår målsättning

- ▶ Personer som möter läshinder ska kunna ta del av litteratur på samma villkor som alla andra. Genom främjande och tillsyn ska MTM bidra till att fler e-böcker är tillgängliga. Vi ska vidareutveckla och förbättra våra produkter och tjänster för de läsare vars behov fortsatt kräver individuella stöd.
- ▶ MTM ska anpassa verksamheten efter hur ekosystemet för tillgänglig läsning utvecklas. Vi ska bidra med ökad kunskap om läsarnas behov till bibliotek, bokbransch och andra relevanta aktörer, för att göra litteraturen tillgänglig för alla.

Vägen dit

MTM:s och bibliotekens roll i ekosystemet för tillgänglig litteratur

- ▶ Vi utvecklar vår anpassning av litteratur så att den går i takt med marknadens förändringar och är i linje med gällande rätt.
- ▶ Vi förankrar den nya ansvarsfördelningen och stöttar biblioteken med kunskap, så att de kan vägleda läsarna till den tillgängliga litteraturen.
- ▶ Vi verkar för en nationell digital bibliotekstjänst tillsammans med myndigheter, regioner och kommuner.

Främjande och tillsyn av e-bokstjänster

- ▶ Vi bidrar genom kunskapsförmedling och tillsyn till att marknadens e-bokstjänster är så tillgängliga som möjligt.
- ▶ Vi utvecklar hur vi samordnar arbetet över hela myndigheten så att vi tar tillvara på synergier mellan främjande, tillsyn och anpassning.

Anpassad litteratur som komplement till marknaden

- ▶ Vi utvecklar vår anpassade litteratur så att den bättre uppfyller dagens läsarbehov, med särskilt fokus på komplext innehåll och individanpassning.
- ▶ Vi förbättrar våra tjänster för att söka efter och läsa de anpassade böckerna.
- ▶ Vi verkar för digital inkludering i samverkan med biblioteken, så att äldre och personer i digitalt utanförskap ska kunna ta del av litteraturen i det förändrade medielandskapet.

STRATEGISK INRIKTNING

NYHETER

MTM ska bidra till att alla kan ta del av nyhetsrapportering på sina villkor, för att skapa ökad **demokratisk delaktighet**.

Vår målsättning

- ▶ Personer som möter läshinder ska kunna ta till sig nyheter i högre grad. Genom främjande vill MTM bidra till att tidningsföretagens tjänster blir mer tillgängliga.
- ▶ För de läsare som ändå inte kan använda marknadens nyhetstjänster ska MTM:s individuella lösningar utvecklas i enlighet med hur läsarnas behov och beteenden förändras.

Vägen dit

- ▶ Vi fördjupar vår kunskap om nyhetskonsumtion hos personer som möter läshinder, samt vår förståelse för tidningsföretagens förutsättningar att erbjuda tillgängliga nyheter.
- ▶ Vi bidrar genom kunskapsförmedling till att marknadens nyhetstjänster blir så tillgängliga som möjligt.
- ▶ Vi utvecklar hur vi samordnar och genomför främjandeinsatser gentemot tidningsföretagen.
- ▶ Vi utforskar hur taltidningstjänsten kan utvecklas för att bättre tillgodose läsarnas behov, och anpassas utifrån de förändringar marknaden genomgår.

STRATEGISK INRIKTNING

SAMHÄLLSINFORMATION

MTM ska verka för att alla ska kunna ta del av kris- och samhällsinformation, för att möjliggöra aktivt **deltagande i samhället** och **stärkt beredskap**.

Vår målsättning

- ▶ Personer som möter läshinder ska kunna ta del av kris- och samhällsinformation i högre grad. Genom främjande ska MTM bidra till att myndigheter, regioner och kommuner blir bättre på att tillhandahålla information på sätt som fler läsare kan ta till sig.

Vägen dit

- ▶ Vi fördjupar vår kunskap om läsarnas behov när det gäller kris- och samhällsinformation, samt vår förståelse för offentliga aktörers förutsättningar och utmaningar vad gäller tillgänglighet och universell utformning.
- ▶ Vi bidrar genom kunskapsförmedling till att offentliga aktörers information blir så tillgänglig som möjligt.
- ▶ Vi utvecklar hur vi samordnar och genomför främjandeinsatser gentemot offentlig sektor.
- ▶ Vi utvecklar vår samverkan med myndigheter och andra relevanta aktörer, för att gemensamt få större effekt av vårt arbete

Alla ska kunna läsa på sina villkor

MTM:s strategi beskriver myndighetens riktning
för att fortsätta vara relevant och skapa värde
för våra målgrupper i framtiden.

Strategin ska ta oss mot vår vision:
ett samhälle där all läsning är tillgänglig.

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER

www.mtm.se • info@mtm.se • 040-653 27 00